

EUROOPA KOMISJONI VASTUSED EUROOPA KONTROLLIKOJA ERIARUANDELE „ELI TOETUS BIOLOOGILISELE MITMEKESISUSELE JA KLIIMAMUUTUSTELE ELI METSADES: POSITIIVSED, KUID PIIRATUD TULEMUSED“

KOKKUVÕTE

Komisjoni ühine vastus punktidele I–IV

Nagu on teatatud Euroopa rohelise kokkuleppe teatises, võttis komisjon vastu ELi uue metsastrateegia aastani 2030,¹ mis hõlmab kogu metsatsükli ja edendab metsade pakutavaid arvukaid teenuseid. Tuginedes ELi elurikkuse strateegiale aastani 2030, on ELi metsastrateegias esitatud visioon ja konkreetsed meetmed, et parandada ELi metsade kvaliteeti ja suurendada nende hulka, tugevdada nende kaitset, taastamist ja vastupanuvõimet ning suurendada metsandussektori panust uude kasvumudelisse kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega.

Strateegia põhieesmärk on tagada kasvavad, terved, mitmekesised ja vastupanuvõimelised metsad, mis aitavad märkimisväärselt kaasa bioloogilise mitmekesisuse ja kliimaeesmärkide saavutamisele, kindlustavad elatusvahendid ja toetavad säästvat metsapõhist biomajandust. Strateegias pakutakse välja meetmed, et tagada ELi metsade säilimine ja säästev majandamine, sealhulgas metsade seire ja strateegilise kavandamise tugevdamise kaudu. See hõlmab ka meetmeid jätkusuutmatute tavade vältimiseks või parandamiseks ning õige tasakaalu ja koostoime leidmiseks ühelt poolt vajaduse vahel suurendada metsade kaitset, taastamist ja kohanemist, et saavutada ELi kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärgid, ning teiselt poolt metsadega seotud erinevate sotsiaal-majanduslike huvide vahel.

IV.

a) 2020. aasta mais vastu võetud elurikkuse strateegias aastani 2030² käsitletakse juba elurikkuse kadumise küsimust ELis, sealhulgas selle metsades. Mõned peamised kohustused, mis on sätestatud elurikkuse strateegias, milles käsitletakse ka metsi, on järgmised: õiguslikult kaitstud ala suurendamine 30 %-ni ELi maismaast; 10 % ELi maismaa, sealhulgas kõikide allesjäänud ELi loodus- ja põlismetsade range kaitsmine; kõikide kaitselade tulemuslik haldamine; suuniste väljatöötamine elurikkust soodustava metsastamise ja taasmetsastamise ning loodussõbralikumate metsamajandustavade kohta; 2021. aastal ettepaneku esitamine ELi õiguslikult siduvate looduse taastamise eesmärkide kohta; ning ELi keskkonnaalaste õigusaktide rakendamise ja nende täitmise tagamise tugevdamine.

b) Aruandluskohustust käsitlev artikkel ei hõlma kontrollide kvaliteeti. Selle põhjal lükkasid liikmesriigid tagasi komisjoni ettepaneku lisada see element iga-aastasessse aruandesse.

Kuigi kaugseire kasutamine võib olla kulutõhus ja kasulik konkreetsetel juhtudel (nt juhul, kui looduskaitsealaseid õigusakte rikutakse kaitsealadel raiet tehes), ei ole see üldiselt piisav vahend, et tagada ELi puidumääruse jõustamine. Asjaolu, et mets raadatakse, annab sellise toiminguga õiguspärasuse kohta vähe aimu. Sellegipoolest edendab komisjon georuumilise info, sealhulgas kaugseire ulatuslikumat kasutamist liikmesriikide pädevate asutuste seas, et tagada metsanduse ja metsaraie suhtes kohaldatavate siseriiklike õigusaktide parem jõustamine.

---

¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „ELi uus metsastrateegia aastani 2030“, COM(2021) 572 final.

² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“, COM/2020/380 final.

Puidumäärus ei ole ELis ainus ebaseadusliku metsaraiega seotud asjakohane vahend. Ebaseaduslik metsaraie võib olla vastuolus linnudirektiivi ja elupaikade direktiivi eeskirjadega ning tuua kaasa vastutuse keskkonnavastutuse direktiivi kohase kahju heastamise eest. Seoses kaugseire kasutamise ja järelvalves esitab komisjon mitu märkust.

Esiteks, järelvalve, sealhulgas nõuete täitmise järelvalve, kuulub nimetatud õigusaktide kohaselt liikmesriikide vastutusalasse.

Teiseks, mis puutub nõuete täitmise järelvalvesse, siis tuleks kaugseiret käsitada ühe georuumilise info allikana ning georuumilist infot osana laiemast vajalikust sekkumisest (ühiselt „nõuete täitmise tagamine“), et võidelda selliste probleemidega nagu ebaseaduslik metsaraie.

Kolmandaks toetab EL seda, et liikmesriigid kasutavad kaugseiret ja georuumilist infot Copernicuse kasutuselevõtu partnerluse raamprogrammi kaudu, mis on suunatud riiklike metsateabe platvormide katsetamisele ja georuumilise info kasutamisele, et võidelda ebaseadusliku metsaraie (metsakuritegude) vastu.

Neljandaks toetab komisjon liikmesriikide tööd nõuetele vastavuse tagamisel, sealhulgas selliste juhenddokumentide väljatöötamise kaudu, milles selgitatakse georuumilist infot: vt maapiirkondades keskkonnanõuete järgimise tagamise käsiraamat ja sellega seotud kokkuvõtlik juhend: [Keskkonnanõuete järgimise tagamine maapiirkondades – Euroopa Liidu Väljaannete Talitus \(europa.eu\)](#), [Keskkonnanõuete järgimise tagamine maapiirkondades – Euroopa Liidu Väljaannete Talitus \(europa.eu\)](#) (kokkuvõte) ja suunised keskkonnakuritegude ja muude seotud rikkumiste vastu võitlemiseks („Guidance on combatting environmental crime“, [Circabc \(europa.eu\)](#)).

Lisaks on komisjonil endal aluslepingute järelvalvajana jõustav roll selle tagamisel, et liikmesriigid täidaksid asjakohaseid kohustusi, näiteks elupaikade direktiivi alusel, ning kasutab selles kontekstis erinevaid uurimisvahendeid, sealhulgas georuumilist infot.

c) Komisjon soovib rõhutada, et võrreldes 2013. aasta varasema strateegiaga sisaldab 2021. aasta veebruaris avaldatud uus ELi kohanemisstrateegia³ palju tugevamaid meetmeid metsade kohanemise toetamiseks, sealhulgas teabe, teadmiste ja praktiliste lahenduste loomise ja levitamise kaudu.

d) Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD) toetab Euroopa maaelu arengu poliitikat ning aitab kaasa maapiirkondade majanduslikule, keskkonnavalasele ja sotsiaalsele jätkusuutlikkusele. EAFRD raames metsandusmeetmetele antav toetus on poliitika eesmärkide saavutamisel oluline element ja sellega tunnustatakse metsade multifunktsionaalsust.

Tulevase ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) uus rakendamismudel annab liikmesriikidele suurema paindlikkuse ja võimaldab neil seega paremini arvestada kohalike tingimuste ja vajadustega. Lisaks nõudele, et metsastamisesse tehtavad investeeringud peavad olema kooskõlas kliima- ja keskkonnanäesmärkidega vastavalt konverentsi „Forest Europe“ suunistele, peab metsandussektorile antav toetus põhinema metsamajandamiskaval või samaväärsel vahendil.

Järgmise tulemuslikkuse seire- ja hindamisraamistiku alusel antakse igal aastal kasulikke teavet metsandusmeetmete kohta. Metsandusmeetmete mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja kliimale hinnatakse aga ainult poliitika hindamise raames.

V. Komisjon nõustub nende soovitustega.

SISSEJUHATUS

---

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“, COM(2021) 82 final.

17. Kuigi mõlema metsandusmeetme täitmise määr, mis oli 2020. aasta lõpus peaaegu 50 %, tundub üsna madal, tuleks märkida, et see on tavaline määr eelkõige investeerimisprojektide puhul, kajastades suurimat osa antud toetusest. Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamiseks võtavad aega ning toetuse lõppmaksed tehakse vastava projekti lõpus. Sellepärast on käesoleva programmitöö perioodi rakendamise lõpus oodata rahaliste vahendite kasutamise määra suurenemist. Kaheaastase üleminekuajaperioodi ja N+3 reegli tõttu toimub see 2025. aasta lõpus.

Tuleb märkida, et metsandusega seotud kulud, mis on seotud muude maaelu arengu meetmetega, nagu teadmussuure, nõustamisteenused, infrastruktuur, maaelu põhiteenused (sh Natura 2000 võrgustiku metsamajandamiskavad) ja koostöömeetmed, on esitatud iga-aastastes rakendusaruannetes iga maaelu arengu programmi kohta, kuigi mõni neist koos samalaadsete tegevustega põllumajandussektoris. Igal juhul jälgitakse Natura 2000 võrgustiku metsaalade eest makstavaid hüvitisi ja neist antakse iga-aastastes rakendusaruannetes eraldi aru.

TÄHELEPANEKUD

3. selgitus. Näiteid mittespetsiifilistest kaitsemeetmetest

Hispaania puhul algatas komisjon 27. veebruaril 2015 rikkumismenetluse, kutsudes Hispaania ametiasutusi üles võtma meetmeid oma Natura 2000 võrgustiku alade kaitsmiseks ja haldamiseks. Täiendav märgukiri saadeti 2020. aasta juulis.

Poola puhul algatas komisjon 9. juunil 2021 rikkumismenetluse, kutsudes Poola ametiasutusi üles võtma meetmeid oma Natura 2000 võrgustiku alade kaitsmiseks ja haldamiseks⁴.

4. selgitus. Vanade metsade kaitsmine Poolas

Komisjon võtab **Poola** suhtes järelmeetmeid, et rakendada Euroopa Liidu Kohtu otsus selle kohta, et Poola on jätnud Białowieża metsa kaitsmisel täitmata talle elupaikade direktiivist ([direktiiv 92/43/EMÜ](#)) ja linnudirektiivist ([direktiiv 2009/147/EÜ](#)) tulenevad kohustused⁵.

Poola ei ole otsust ikka veel täielikult täitnud. Kõige olulisem on see, et Poola ei ole 2016. aastal kehtestatud Białowieża metskonna metsamajandamiskava lisa kehtetuks tunnistanud ega asendanud seda meetmetega, millega säiliks ala terviklikkus ning oleks tagatud liikide ja elupaikade säilimine ja kaitse. Poola kavandatud meetmed ei ole kooskõlas direktiivide ega kohtuotsusega.

33. ELi puidumääruse kohaselt tähendavad ebaseaduslikult üles töötatud puit ja puittooted, et need on üles töötatud rikkudes puidu ülestöötamise riigis kohaldatavaid õigusakte, mis hõlmavad järgmisi valdkondi: õigus töötada üles puitu seadusega määratletud piirides; ülestöötamisõiguse ja puidu eest tehtavad maksed, sealhulgas puidu ülestöötamisega seotud maksud; puidu ülestöötamine, sealhulgas keskkonna- ja metsaõigus ka metsa majandamise ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse osas, kui see on otseselt seotud puidu ülestöötamisega, kolmandate isikute selliste seaduslike kasutus- ja valdusõiguste austamine, mida puidu ülestöötamine mõjutab; ning kaubandus ja tollindus, juhul kui need puudutavad metsandussektorit.

34. ELi puidumääruses sätestatud nõuetekohane hooldus hõlmab meetmete ja menetluste võtmist, mis võimaldavad juurdepääsu kogu asjakohasele teabele (1. etapp), menetlusi kogu asjakohase teabe ja dokumentide kogumiseks ja analüüsimiseks (2. etapp) ning millega nähakse ette piisavad ja proportsionaalsed meetmed ja menetlused riski vähendamiseks tähtsusetule tasemele (3. etapp).

---

⁴ Juuni rikkumisvastaste meetmete pakett: peamised otsused, 2021.

⁵ Rikkumisvastased otsused veebruaris: peamised otsused, 2021.

36. Komisjoni taotletud teave põhineb määruse aruandlust käsitleval artiklil (artikkel 20). Liikmesriigid on nõudnud, et kohustuslik aruandlus lisaküsimuste kohta (nt kontrollide kvaliteet) jäetaks välja.

Tuginedes kättesaadavale teabele, mis on määratletud aruandlust käsitlevas artiklis, püüab komisjon hinnata liikmesriikide seiretegevuse, sealhulgas ebaseaduslikku metsaraiet määratlevate siseriiklike eeskirjade või kontrollimenetluste vastavust. Selle teabe põhjal on varem algatatud mitu rikkumismenetlust. Vajaduse korral nõuab komisjon, et liikmesriigid põhjendaksid oma vastuseid lisadokumentidega, mis võimaldavad kontrollida teabe täpsust või täielikkust (nagu nimetatud rikkumisjuhtumite puhul).

39. Komisjon soovib juhtida tähelepanu sellele, et kaugseireandmete kasutamine ELi puidumääruse järgimise tagamiseks ELi tasandil on piiratud. Komisjon on praegu välja töötamas georuumilise info kasutamist elupaikade direktiivi või linnudirektiivi võimalike rikkumiste hindamiseks, tuginedes Copernicuse andmetele ja muudele allikatele. Komisjon suurendab ka jõupingutusi, et suurendada liikmesriikide pädevate asutuste teadlikkust ja toetada neid georuumilise info paremal kasutamisel, et tagada asjakohaste looduskaitsealaste õigusaktide järgimine. Copernicuse kasutuselevõtu partnerluse raamprogramm juba toetab katselisi riiklike metsateabeplatvorme ja georuumilise info kasutamist, et võidelda ebaseadusliku metsaraie (metsakuritegude) vastu.

43. Teine taastuenergia direktiiv koos maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse määrusega on tugevdanud ELi 2020. aasta järgset bioenergia säästlikkuse raamistikku. Eelkõige on teise taastuenergia direktiiviga laiendatud ELi kestlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriume, et need hõlmaksid ka soojus- ja elektrienergia tootmiseks kasutatavat biomassi (lisaks transpordis kasutatavatele vedelatele biokütustele), ning lisatud spetsiaalsed kriteeriumid metsa biomassi kohta. Peale selle nõutakse teise taastuenergia direktiiviga, et liikmesriigid koostaksid oma toetuskavad eesmärgiga vältida tooraineturgude põhjendamatuid moonutusi. Komisjoni uute seadusandlike ettepanekutega, millega muudetakse maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse määrust⁶ ning teist taastuenergia direktiivi,⁷ tugevdatakse veelgi ELi säästlikkuse raamistikku biomassi kasutamiseks energiatootmisel. Eelkõige tehakse teise taastuenergia direktiivi muudatusega ettepanek tugevdada veelgi biomassi säästlikkuse kriteeriume ja tõhustada kaskaadkasutuse põhimõtte kasutamist. Ettepaneku kohaselt tuleks ELi säästlikkuse kriteeriume kohaldada väiksemate elektri- ja küttejaamade suhtes ning laiendada alasid, mida ei ole lubatud metsa biomassi hankimiseks kasutada. Samuti tehakse selles ettepanek, et alates 31. detsembrist 2026 ei toetaks liikmesriigid metsa biomassi kasutamist üksnes elektrienergia tootmiseks (teatavate eranditega).

45. Ajakohastatud (2018) biomajanduse strateegia⁸ sisaldab tõepoolest meetmeid, mis aitavad meil veelgi paremini mõista ja mõõta biomajanduse mõju ökoloogilistele piiridele. Need meetmed tuginevad varasemale tööle, mida on teinud komisjon ja selle nõuandvad organid, samuti üldine teadusringkond alates eelmisest strateegiast (2012), nt Teadusuuringute Ühiskeskus asutas 2013.

---

⁶ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimanetraalsus, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas, COM(2021) 554 final.

⁷ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuenergia edendamise ja tunnistatavate kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652, COM(2021) 557 final.

⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Kestlik biomajandus Euroopas: majanduse, ühiskonna ja keskkonna vaheliste sidemete tugevdamine“, COM(2018) 673 final.

aastal biomajanduse vaatluskeskuse, et pakkuda andmeid ja teavet praeguse biomajanduse kohta. 2017. aastal integreeriti see komisjoni biomajanduse teadmuskeskusesse, mida koordineerib Teadusuuringute Ühiskeskus.

46. Komisjon soovib rõhutada, et hiljuti vastu võetud ELi kliimaseadusega⁹ nõutakse, et EL ja selle liikmesriigid tagaksid pidevad edusammud kohanemis- ja vastupanuvõime suurendamisel ning haavatavuse vähendamisel. Lisaks peavad liikmesriigid tagama, et nende kohanemispoliitika on kooskõlas valdkondliku poliitikaga ja toetab seda vastastikku. Juba praegu on kõigil liikmesriikidel riiklikud kohanemisstrateegiad ja/või -kavad ning enamik neist sisaldavad hinnanguid kliimamuutuste mõju, haavatavuse ja metsandusega seotud riskide kohta. ELi tasandil avaldas komisjon 2021. aasta veebruaris uue ELi kohanemisstrateegia, milles pannakse palju suuremat rõhku metsadele ja mis sisaldab 2013. aasta strateegiaga võrreldes rohkem ja tugevamaid metsameetmeid.

50. 2013. aastal vastu võetud ELi metsastrateegia kohaselt on metsamajandamiskavad või metsa säästva majandamise põhimõtetest põhinevad samaväärsed vahendid peamised vahendid mitmesuguste kaupade ja teenuste tasakaalustatud pakkumiseks. Metsamajandamiskavad on nii ELi bioloogilise mitmekesisuse 2020. aastani kestva strateegia kui ka ELi maaelu arengu rahastamise keskmes. Kõnealune strateegia hõlmab eespool nimetatud kavasad ja toetab nende kasutamist.

Komisjoni ühine vastus punktidele 51–52

Töörühm jõudis järeldusele, et säästva metsamajandamise kriteeriumid ja näitajad on väärtuslikud vahendid suundumuste jälgimiseks, aruandluseks piirkondlikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil ning säästva metsamajandamise üldiste edusammude hindamiseks, kuid neist üksi ei piisa säästva metsamajandamise tagamiseks. Selleks on liikmesriikidel olemas metsa säästva majandamise praktilise rakendamise tagamise süsteemid, sealhulgas: siseriiklikud õigusaktid ja nõuded, osalusprotsessid, pehme õiguse mehhanismid (standardid, suunised jne), stiimulid ja parimad tavad ning turupõhised vabatahtlikud mehhanismid (sertifitseerimine). Kriteeriumid ja näitajad on seega kasulikud ja mõeldud säästva metsamajandamise hindamiseks teatud skaaladel, mitte majandamisüksuse tasandil. ELi uue 2030. aasta metsastrateegia eesmärk on määrata konverentsi „Forest Europe“ säästva metsamajandamise kriteeriumidele tuginedes kindlaks täiendavad näitajad ning piirmäärad või vahemikud teatavatele kliima- ja elurikkuse aspektidele, mis puudutavad metsade ökosüsteemi tingimusi, nagu tervis, elurikkus ja kliimaeesmärgid, ning selles nähakse ette õigusakti ettepanek, et tagada ELi metsade koordineeritud seire-, andmekogumis- ja aruandlussüsteem.

54. Hindamisuuringus, milles käsitletakse metsandusmeetmeid maaelu arengu kontekstis,¹⁰ tõdetakse, et metsamajandamiskavad võivad mängida olulist rolli säästva metsamajandamise arendamisel maastiku tasandil, eriti kui see on kaasatud territoriaalsesse planeerimisse, et tagada kõigi säästva metsamajandamise valdkondade nõuetekohane hõlmamine.

55. ELi uues metsastrateegias tunnistatakse metsade multifunktsionaalsust, sealhulgas nende sotsiaal-majanduslikke, keskkonnavalaseid ja kliimamuutustega kohanemise / kliimamuutuste leevendamise funktsioone.

Metsandus on ELi maaelu arengu poliitika lahutamatu osa, aidates kaasa selle poliitika mõnede kõige olulisemate keskkonnavalaste, ühiskondlike ja majanduslike eesmärkide saavutamisele. Maaelu arengu programmidega toetatakse metsade majanduslikke, kliima- ja keskkonnavalaseid funktsioone, ehkki

---

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ja muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ning (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

¹⁰ The Evaluation study of the forestry measures under Rural Development, Final report, lk 85. Kättesaadav aadressil <https://op.europa.eu/s/pkOE>

neil kolmel aspektil ei pruugi olla nendes programmides sisalduvates üksikmeetmetes ühesugust kaalu.

58. Tulevane ÜPP annab liikmesriikidele suurema paindlikkuse toetuse, sealhulgas metsaalase toetuse kavandamisel. Komisjon pakkus välja uue rakendamismudeli, mille kohaselt kehtestab liit poliitilised alusparameetrid (ÜPP eesmärgid, üldised sekkumisviisid, põhinõuded), liikmesriigid aga kannavad suuremat vastutust ja annavad põhjalikumalt aru, kuidas nad täidavad eesmäärke ja saavutavad kokkulepitud sihid. Suurem subsidiaarsus võimaldab võtta sellistest eesmärkidest ja sihtidest lähtuvalt paremini arvesse kohalikke tingimusi ja vajadusi. Liikmesriigid vastutavad ÜPP sekkumismeetmete kohandamise eest, et anda võimalikult suur panus ELi eesmärkide saavutamisse.

Metsandussektori toetamine peaks aitama kaasa ÜPP konkreetsete kliima- ja keskkonnavalaste eesmärkide saavutamisele ning maapiirkondade majandusliku ja sotsiaalse arengu tugevdamisele.

Sekkumiste kavandamisel peavad liikmesriigid võtma arvesse Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid ja liikmesriikide konkreetseid soovitusi. ÜPP strateegiakavade heakskiitmise käigus hindab komisjon, kas kavad on kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ning selle strateegiate ja eesmärkidega.

Nagu kõigi ÜPP strateegiakava raames kavandatud tulevaste sekkumiste puhul, on ka metsandussektori sekkumiste toetamist käsitlevasse tulevasse õigusraamistikku lisatud mõned üldsätted. Lisaks nõudele, et metsastamisesse tehtavad investeeringud peavad olema kooskõlas kliima- ja keskkonnavalaste eesmärkidega vastavalt konverentsi „Forest Europe“ suunistele, peab metsandussektorile antav toetus põhinema metsamajandamiskaval või samaväärsel vahendil.

61. Vastavalt EAFRD määrusele¹¹ ja komisjoni liikmesriikidele mõeldud suunistele peaks valikukriteeriumide kohaldamine olema kohustuslik (mõningate eranditega) isegi juhul, kui meetme/konkursikutsete jaoks eraldatud eelarve on suurem kui rahastamisvajadus. Liikmesriigid peavad kehtestama sellised tõhusad valikumenetlused, et valida meetme eesmärkide saavutamiseks kõige sobivamad tegevused.

Tuleks rõhutada, et ka juhul, kui valikukriteeriume kohaldatakse mõõduka huvi tõttu ebapiisavalt, eeldab nõuetele vastava toetuse andmine seda, et kõik vastavate meetmete rahastamiskõlblikkuse tingimused on täidetud.

64. Tulevane ÜPP annab liikmesriikidele suurema paindlikkuse ja subsidiaarsuse, et lihtsustada toetuste andmise eeskirju. Lisaks on liikmesriikidel võimalus määrata kindlaks metsakeskkonna- ja kliimakohustuste eest makstavad toetused tekkinud kulude ja saamata jäänud tulu alusel, võttes arvesse sihtpiirkonda vastavalt kindlaksmääratud vajadustele ja eesmärkidele.

65. Järelevalvesüsteemi eesmärk ei ole mõõta meetmete mõju, vaid jälgida liikmesriikide edusamme meetmete rakendamisel seatud eesmärkide suhtes.

66. *Tabelis 1* on korrektselt esitatud väljundi- ja tulemusnäitajad, mis on olulised bioloogilise mitmekesisuse ja kliimamuutuste mõju jälgimiseks. *Tabel 1* ei sisalda siiski asjakohaseid taustnäitajaid, nimelt: **C.29** (mets ja muu metsamaa), mis annab teavet metsa ja muu metsamaa pindala kohta (kokku ja osakaal); **C.31** (maakate), milles on esitatud eri maakategooriate, sealhulgas metsaalade tegelik jaotus; **C.34** (Natura 2000 võrgustiku alad), mis annab teavet Natura 2000 võrgustiku alade kohta, mida kasutatakse põllumajanduses ja/või metsanduses; ning **C.38** (kaitstud mets), mis annab teavet metsa ja muu metsamaa osa kohta, mis on kaitstud, et säilitada bioloogilist mitmekesisust, maastikke ja konkreetseid looduslikke elemente.

---

¹¹ Määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 49, ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548.

67. Praeguses ja tulevases ÜPP järelevalve- ja hindamissüsteemis on tulemusnäitajate eesmärk hinnata asjakohaste meetmete katvust ja kontrollida, kas nende meetmete rakendamine liikmesriikides toimub kavakohaselt.

Kuigi metsaga seotud mõjunäitajad puuduvad, sisaldab järelevalve- ja hindamissüsteem taustnäitajaid, mis annavad põhjaliku ülevaate metsa all olevast alast (kaasatud Natura 2000 võrgustikku).

Neid näitajaid kasutatakse koos väljundnäitajatega hindamisel, mille käigus hinnatakse lõppkokkuvõttes poliitika mõju.

JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

72. ELi puidumääruse artiklis 2 esitatud seaduslikult ja ebaseaduslikult üles töötatud puidu määratlused viitavad metsaraiega seotud kohaldatavatele siseriiklikele õigusaktidele, mille suhtes komisjonil puudub pädevus tegutseda (välja arvatud juhul, kui õigusaktid on seotud ELi õigusaktidega, näiteks elupaikade direktiiviga, mille puhul võib komisjon tegutseda, nagu on näidatud 4. selgituses). Lisaks kuulub kontroll ELi puidumäärusest ettevõtjatele ja kauplejatele tulenevate kohustuste täitmise üle liikmesriikide pädevusse.

Seoses liikmesriikide kohustuste kontrollimisega hindab komisjon nõuetele vastavust ELi puidumääruse artikli 20 kohaselt esitatud teabe alusel. Selle teabe põhjal on varem algatatud mitu rikkumismenetlust. Vajaduse korral nõuab komisjon, et liikmesriigid põhjendaksid oma vastuseid lisadokumentidega, mis võimaldavad kontrollida teabe täpsust või täielikkust (nagu nimetatud rikkumisjuhtumite puhul).

73. Võrreldes esimese taastuenergia direktiiviga tugevdati teise taastuenergia direktiiviga ELi bioenergia säästlikkuse kriteeriume, andes sealhulgas täiendavad tagatised tagamaks, et metsa biomassist toodetakse energiat säästval viisil. Komisjoni seadusandlikus ettepanekus teise taastuenergia direktiivi muutmiseks tugevdatakse veelgi biomassi säästlikkuse kriteeriume, lisatakse keelualad metsa biomassi hankimiseks, tehakse ettepanek laiendada ELi säästlikkuse kriteeriumide kohaldamist väiksemate elektri- ja küttejäätmade suhtes ning piiratakse riiklikku toetust metsa biomassi kasutamisele üksnes elektri tootmiseks.

Metsade kohanemist kliimamuutustega käsitletakse ELi uues kohanemisstrateegias ja ELi uues metsastrateegias aastani 2030.

74. Metsamajandamiskavad või metsa säästva majandamise põhimõtetele põhinevad samaväärsed vahendid on väga olulised, et pakkuda tasakaalustatud viisil mitmesuguseid kaupu ja teenuseid, ning need on ELi maaelu arengu rahastamise keskmeks. Komisjon leiab, et Natura 2000 võrgustiku toetused metsade jaoks, investeringud metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamisse ning metsakeskkonna- ja kliimateenused ning metsakaitse maaelu arengu raames edendavad bioloogilist mitmekesisust ja vastupanuvõimet kliimamuutustele. Komisjon tunnistab siiski, et mõni metsandusmeede oleks võinud olla paremini kavandatud.

Kuigi tulevane ÜPP annab liikmesriikidele suurema paindlikkuse oma toetuse kavandamisel, peavad kõik sekkumised põhinema selgel sekkumisloogikal, käsitledes kindlaksmääratud vajadusi ÜPP üheksa erieesmärgi ja läbiva eesmärgi raames. Sekkumiste kavandamisel peavad liikmesriigid võtma arvesse Euroopa roheline kokkuleppe eesmarke ja komisjoni konkreetseid soovitusi üksikutele liikmesriikidele.

ELi ühise seiresüsteemi ülesanne ei ole mõõta ÜPP metsandusmeetmete mõju. Lisaks ÜPP-le mõjutavad metsade bioloogilist mitmekesisust ja kliimamuutusi liiga palju tegureid. ÜPP meetmete netomõju saab hinnata ainult hindamisega.

1. soovitus. Panustada paremini bioloogilise mitmekesisuse suurendamisse ja kliimamuutuste vastasesse võitlusesse metsades

a) Komisjon nõustub selle soovitusega.

16. juulil 2021 vastu võetud ELi uues metsastrateegias aastani 2030 esitatakse ulatuslik meetmepakett, mille eesmärk on parandada ELi metsade kvaliteeti ja suurendada nende hulka ning tugevdada metsade taastamist ja vastupanuvõimet. Selles rõhutatakse vajadust määrata kindlaks säästva metsamajandamise täiendavad näitajad ning piirmäärad või vahemikud; anda nõu ja suuniseid ökosüsteemiteenuste toetuskavade väljatöötamise kohta; anda suuniseid ja edendada teadmiste vahetust kliimamuutusega kohanemise ja vastupanuvõime heade tavade kohta; esitada seadusandlik ettepanek ELi metsade seire, aruandluse ja andmekogumise kohta, sealhulgas nõuded metsade riikliku/piirkondliku tasandi strateegiliste kavade kohta.

Metsastrateegia tugineb 2020. aasta mais vastu võetud elurikkuse strateegiale aastani 2030, mis sisaldab üksikasjalikku tegevuskava koos soovitusliku ajakavaga, mille eesmärk on parandada metsakaitsemeetmete kohaldamist, ning on seega oluline samm selle soovituselise rakendamise suunas. Komisjon teeb enne 2021. aasta lõppu kättesaadavaks tulemustabeli, milles kajastatakse eri meetmete rakendamise seis¹².

Kahe eespool nimetatud strateegia väljatöötamise käigus vaatas komisjon varasemate hindamise alusel üle praeguse poliitikaraamistiku ning avalike konsultatsioonide käigus saadud üldsuse tagasiside. ELi elurikkuse strateegias aastani 2030 on ette nähtud järgmised meetmed, mida komisjon kavatses võtta ja mis on olulised käesoleva soovituselise rakendamiseks:

- komisjoni ettepanek täiendavate kaitsealade ja ökoloogiliste koridoride kindlakstegemise ja määramise kriteeriumide ja suuniste kohta, sh range kaitse määratlus, ja selle kohta, kuidas saab muude mõjusate pindalapõhiste kaitsemeetmete ja linnaruumi haljastamise abil täita ELi 2030. aasta looduskaitse-eesmärke;
- ettepanek ELi siduvate looduse taastamise eesmärkide kohta, sealhulgas võimaliku kogu ELi hõlmava meetodika hindamine ökosüsteemide kaardistamiseks, hindamiseks ja hea seisundi saavutamiseks, et need tooksid kasu;
- suunised liikide ja elupaikade valimiseks ja prioriseerimiseks prioriteetsete meetmete puhul, tagamaks, et vähemalt 30 % liikidest ja elupaikadest, mis ei ole praegu soodsas seisundis, kuuluvad 2030. aastaks sellesse kategooriasse või vähemalt näitavad tugevat positiivset suundumust;
- meetodilised suunised taastamise ning ökosüsteemi seisundi ja teenuste kaardistamiseks ja seireks;
- suunised elurikkust soodustavate metsastamise ja taasmetsastamise ning loodussõbralikumate metsamajandustavade kohta;
- tegevuskava (avaldatud 16. juulil 2021), et istutada ELis 2030. aastaks juurde vähemalt 3 miljardit puud, järgides täielikult ökoloogilisi põhimõtteid.

b) Komisjon nõustub selle soovitusega.

2. soovitus. Tugevdada ebaseadusliku metsaraie vastast võitlust

a) Komisjon nõustub soovituselise seadusega. Komisjon kaalub seda seoses tulevase seadusandliku algatusega, milles käsitletakse meetmeid ELi turule lastavate toodetega seotud raadamise ja metsade seisundi halvenemise ohu vähendamiseks.

Soovituse heakskiitmisel märgib komisjon, et tal ei ole võimalik võtta konkreetseid kohustusi seoses võimalike seadusandlike ettepanekutega või kaasseadusandjatega peetavate seadusandlike läbirääkimiste tulemustega.

---

¹² Seire tulemustabel tehakse kättesaadavaks [elurikkuse teadmuskeskuse](#) veebisaidil.

b) Komisjon nõustub selle soovitusega. ELi uus metsastrateegia aastani 2030 hõlmab mitmeid meetmeid, mille eesmärk on tõhustada kehtiva ELi õigustiku rakendamist ja jõustamist.

3. soovitus. Keskendada maaelu arengu metsandusmeetmed paremini bioloogilisele mitmekesisusele ja kliimamuutustele

a) Komisjon nõustub selle soovitusega.

ÜPP strateegiakavade heakskiitmisel hindab komisjon, kas ELi tasandi nõuded on täidetud ning kavandatud sekkumised põhinevad SWOT-analüüsil ja vajaduste hindamisel, võttes arvesse Euroopa roheline kokkuleppe eesmärke ja komisjoni konkreetseid soovitusi üksikutele liikmesriikidele.

EAFRD raames toetatavad metsandusmeetmed peaksid olema kooskõlas metsa säästva majandamise põhimõtetega, võttes arvesse metsade multifunktsionaalsust.

Tulevase ÜPP raames on rahastamiskõlblikud üksnes investeeringud metsastamisse, mis on kooskõlas kliima- ja keskkonnanäesmärkidega lähtuvalt metsa säästva majandamise põhimõtetest, mis on välja töötatud üleeuroopalistes metsastamise ja taasmetsastamise suunistes.

Lisaks peab metsandussektorile antav toetus põhinema metsamajandamiskaval või samaväärsel vahendil.

b) Komisjon nõustub selle soovitusega.

Ta märgib, et metsandusmeetmete mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja kliimameetmetele saab kindlaks teha üksnes hindamise kaudu.